

4250

БРОЈ 7 и 8

У Београду Недеља 26 Фебруара 1912. г.

ГОД. XXII

СРПСКИ ТЕХНИЧКИ ЛИСТ

ОРГАН УДРУЖЕЊА СРПСКИХ ИНЖЕЊЕРА И АРХИТЕКТА.

ИЗЛАЗИ СВАКЕ НЕДЕЉЕ

Цена је листу : За Србију, Бугарску и Угарску: за једну год. 20 д., за пола год. 10 д. за четврт год. 5 д.
За остале земље: За једну годину 25 франака, за пола године 12·50 фр.

уредништво и администрација: Краља Милана улица бр. 5.

Претплату примају: благајник листа г. Јован Ђ. Раденковић писар Министарства Грађевина и овлашћени повереници, а може се претплатити и код свију пошта у Србији.

ЧЛАНОВИМА УДРУЖЕЊА МЕСНИ СКУП

УДРУЖЕЊА СРПСКИХ ИНЖЕЊЕРА И АРХИТЕКТА

држаће се 4. марта 1912 год.

у 3 часа по подне у своме стану

ДНЕВНИ РЕД:

1. Претрес грађев. закона за град Београд.
2. Избор члана управног одбора на место инжињера г. Боре Поповића.
3. Пријем нових чланова удружења.
4. Предлози и питања.

фебруара, 1912.

УПРАВА

ИНЖЕЊЕРИМА ПРОЈЕКТАНТИМА И СОПСТВЕНИЦИМА ИМАЊА који имају зграде за КАНАЛИСАЊЕ

БЛАГОЈЕ Ф. ШУРЈАНАЦ

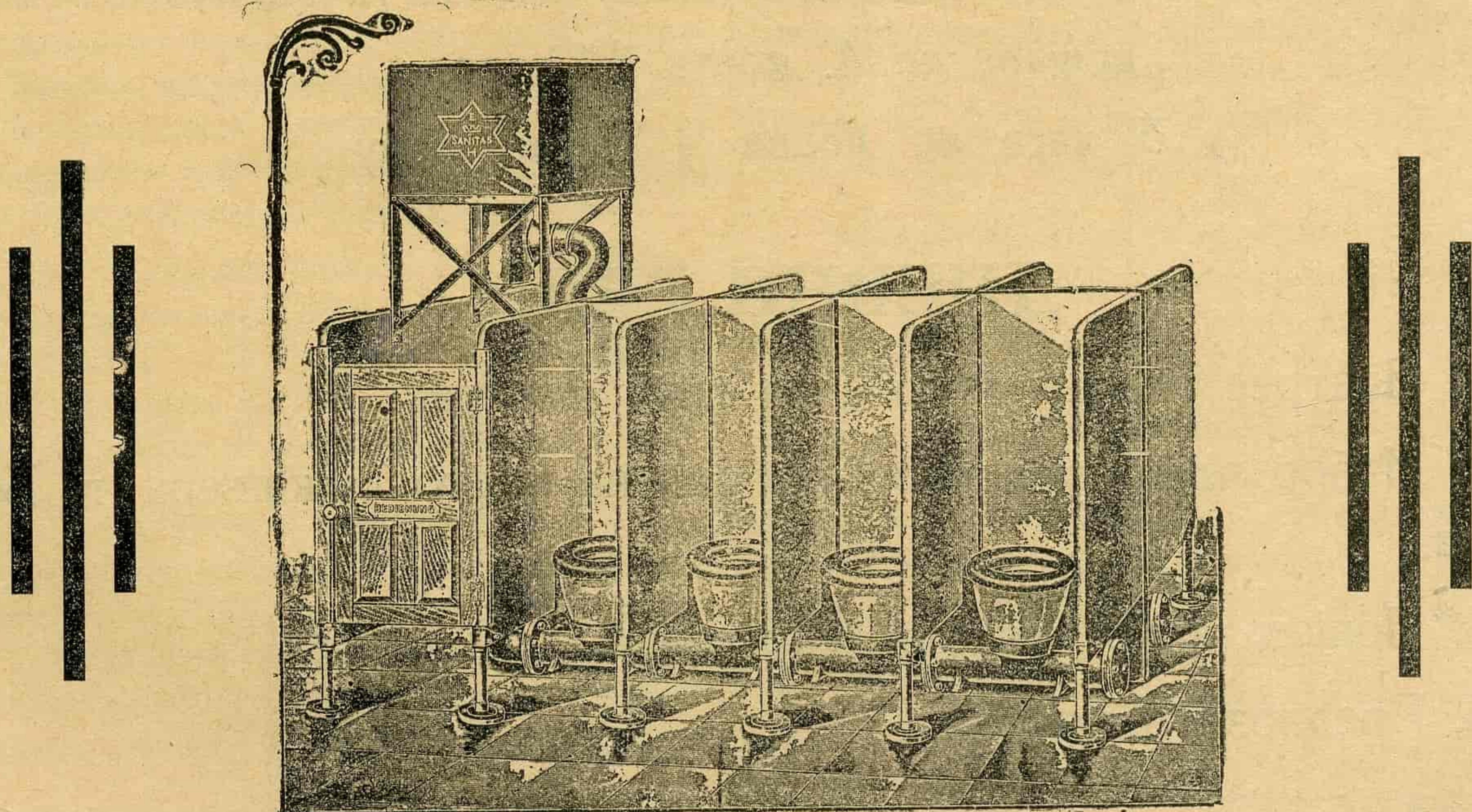
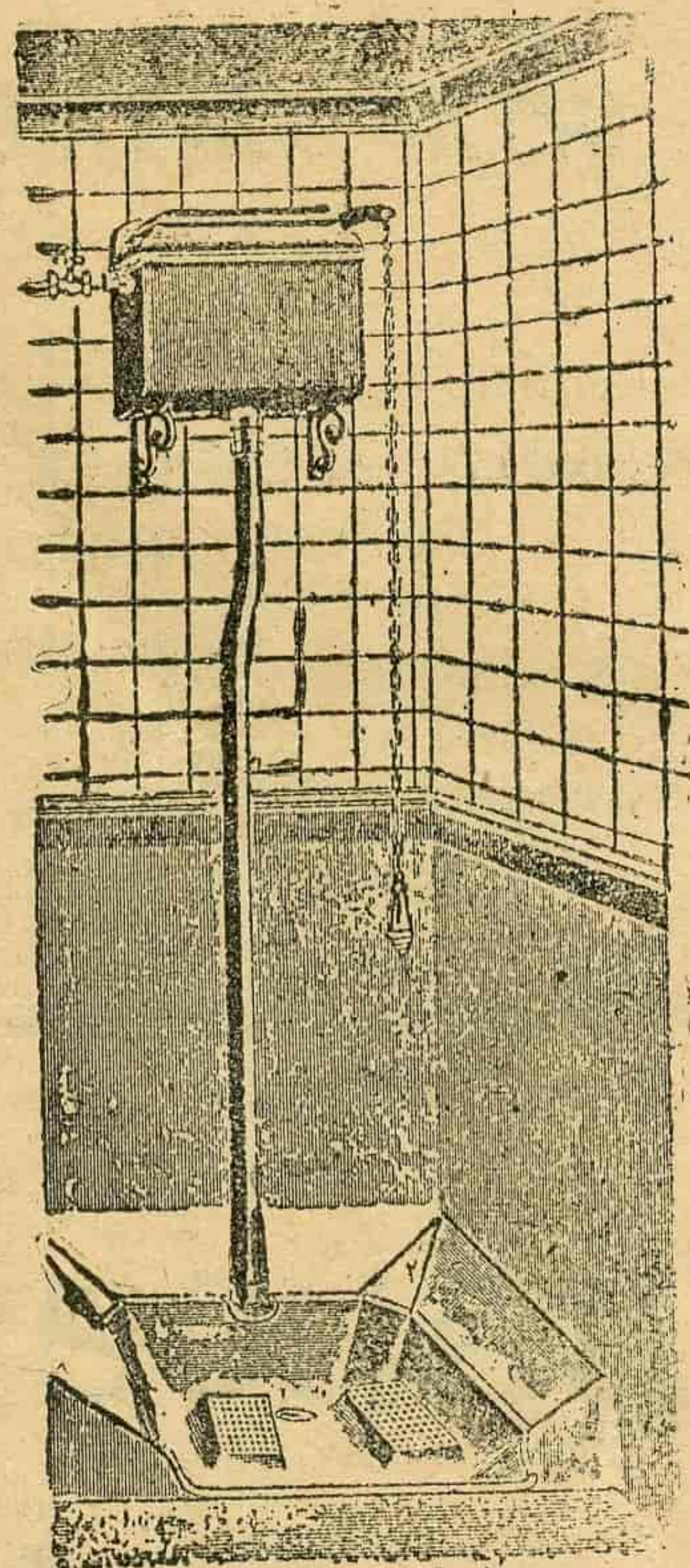
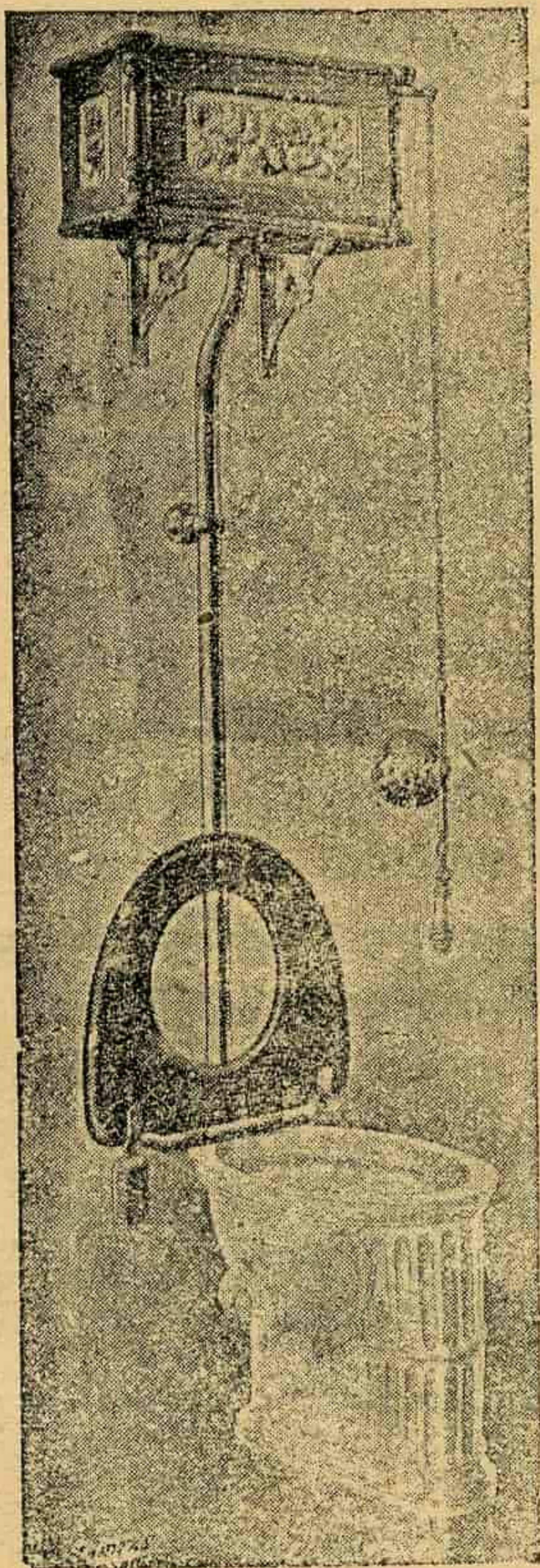
предузимач, Бачванска ул. 16. Телефон 1261 који је највећи део приватних канализација до данас у Београду извео, прима на израду све врсте канализација, поставља поред енглеских клозета све врсте и чучећих клозета (Hokkloset) од фаналса и од ливеног смаљисаног гвожђа са аутоматским испирачима, нарочито по десни за кафане, школе, касарне, болнице, као и онде где је употреба клозета велика и од разне публике изложена разној употреби, јер су ови клозети јединствени за наше прилике а у Француској и Немачкој сматрају се као најпрактичнија и најусавршенија употреба ове врсте где је канализација извршена пре пола века.

За горње радове дајем прво класни прописни материјал као и за извршену канализацију више годишње гаранције.

Предрачунае и обавештења даје потписати код кога се и модели од истих могу видети.

Благоје Ф. Шурјанац

грађевинар и предузимач, -Телефон 121

ОБЈАВА

Општина града Београда овим расписује лицитацију на дан 21. марта ове године у подне за израду каменог метеријала за извршење својих калдрма, друмова и осталих објеката као и за продају а у мајдану у Добри, врсте андезитне

Надметачи, који би желели примити се овога посла, дужни су, означеног дана до подне, положити главној благајни општине београдске, кауцију од 20000 динара ако су српски грађани, а 40.000 дин. ако су страни поданици, према ближим одредбама чл. 33 „Услови за ново калдрмисање Београда.

Реверс о положеној кауцији показаше надметачи комисији за држање ове лицитације.

Својој понуди сваки надметач положиће писмо у коме ће назначити врсту прибора који намерава употреби при експлоатацији, као и имена фабрика од којих ће их набавити.

Као основ за ову лицитацију важе:

- 1.— Условник за експлоатисање поменутог мајдана; и
- 2.— Образац ценовника, који ће надметачи попунити и подписати и којим ће цене бити утврђене за цело време експлоатисања.

Лицитација ће се одржати поменутог дана, у Техничкој Управи општине града Београда, Југовића улица бр. 1 где се Условник и ценовник могу видети као и купити и ближа обавештења добити.

Из суда општине града Београда АБр. 1250 20. фебруара 1912 год,

ОБЈАВА

На основу свога решења од 15 фебруара 1912 г. ОБр. 46. и према чл. 89 закона о државном рачуноводству окружи одбор округа врањског држаће у својој канцеларији другу оферталну лицитацију на дан 3 трећег априла 1912 год. од 8 — 12 часова пре подне за израду осигурања моста преко Мораве на путу између Лесковца и Власотинца.

Предрачунска је сума 103.149.84 дин.

Кауција у 10.320 динара полаже се пре почетка лицитације у готовом новцу, или у државним или државом гарантованим хартијама од вредности.

Услови за израду овога посла могу се видети свакога дана у канцеларијско време у грађевинском одељку окружног одбора округа врањског.

На лицитацију пустиће се само она лица која буду према чл. 87. закона о државном рачуноводству подобна.

На офертима назначити тачно да је офертат за израду овога посла.

Накнадне понуде неће се узимати у оцену.

Из канцеларије окр. одбора округа врањског 16 фебруара 1912 год.
ОБр. 543 у Врању.

КОНКУРС

Ради извршења ревизије целокупног регулационог и нивелационог плана града Београда Општина Београдска расписује конкурс за једног инжињера и два подинжињера.

По извршеној ревизији изабрана лица имала би и на даље остати у општинској служби на руковођењу послова регулације и нивелације Београда.

Плата инжињера је 4000 динара годишње, а подинжињера од 2500-3000

Пријаве треба поднети суду општине београдске најдаље до 6. марта ове год. закључно, заједно са документима о школовању и проведеној пракси.

Од Суда београдске општине 21 фебруара 1912 г. Абр. 3890 у Београду

ОБЈАВА

На дан 29 фебруара 1912 год. држаће се у Техничкој Управи општине града Београда Југовића ул. бр. 1.

Офертална Лицитација

за набавку 2000 кубних метара туцаника за насипање смедеревског крагујевачког топчидерског друма.

Услови и ближа обавештења могу се добити у канцеларији Техничке Управе.

Понуде ће се примати одређеног дана до подне.

Кауција 2000 дин. Примаће се и мање количине од 2000 m³ туцаника.

Од Суда општине града Београда 15 фебруара 1912 г. т у бр. 606.

КОНКУРС

Техничком Бироу у Београду потребан је један свршени техничар, практичан техничар или одличан цртач а вредан и поуздан раденик, са, или и без дипломе.

Награда према способности и продуктивности.

Обавештења даје и понуде прима благајник Срп. Техн. Листа г. Јован Ђ. Раденковић писар Министарства Грађевина.

СРПСКИ ТЕХНИЧКИ ЛИСТ

ОРГАН УДРУЖЕЊА СРПСКИХ ИНЖЕЊЕРА И АРХИТЕКТА.

САДРЖАЈ: Праведни захтеви српских инжењера од Свет. Јовановића стр. 41. Предлог закона о концесији за пристаниште у Прахову стр. 43. Вести стр. 56.

Праведни захтеви српских инжењера.

Колега г. М. Аћимовић имао је доброту да у чланку „*Окружни инжењери*“ изложи своје убеђење о неправди, коју трпе окр. инжењери. Хвала му на сећању. У осталом нека ми је дозвољено, да и ја допуним чланак и утврдим стварним подацима, да су сви инжењери у опште најмање награђени, горе од свију факултетски образованих чиновнике у другим струкама. Шта више и сами инжењери међусобом према годинама њихове службе нису награђени колико треба. Ово стање неједнаке награде, које је дошло по ђефу (да упоотребим израз г. писца поменутог чланка)

видеће се из следећег упоредног прегледа, који је састављен на основи података, који су публиковани у „*Годишњаку чиновника и званичника Министарства Грађевина за 1900 годину.*“ Ови подаци који су публиковани пре једанајест година, не могу дати стварно стање, како оно данас у самој ствари изгледа, али, по нужди, немајући других података, морао сам макар и њих употребити.

У прегледу су поређани инжењери по годинама када је ко први пут добио за инжењера, означено је свакоме колико година укупно служи (до ове године) које је срачуњено тачно до на $\pm 10\%$ и напослетку означене су и жалосне плате, коју имају у овој години српски инжењери.

ПРЕГЛЕД

Редни број	ИМЕ и ПРѢЗИМЕ	Кад је постао инжењер	Године службе	Има плате
1	Ираклије Боди	1879 г.	34	5500
2	Јосиф Ринер	1881 "	30 ¹ / ₂	5500
3	Лука Ивковић	1883 "	29	6000
4	Милан Балта	1884 "	27 ¹ / ₄	5000
5	Емил Краловеп	1884 "	27 ¹ / ₃	6000
6	Душан Живановић	1885 "	27	5000
7	Милош Ддмњановић	1885 "	34	7070
8	Светолик Поповић	1887 "	30 ¹ / ₂	7070
9	Милутин Ј. Божић	1887 "	27 ¹ / ₄	7070
10	Јован Аврамовић	1887 "	29 ¹ / ₂	6000
11	Тома Марјановић	1890 "	31 ¹ / ₄	5500
12	Јован Банић	1890 "	22 ³ / ₄	5500
13	Милан Пујић	1891 "	21 ³ / ₄	6000

Редни број	ИМЕ и ПРЕЗИМЕ	Кад је постао инжењер	Године службе	Има плате
14	Светозар Јовановић	1891	23	4500
15	Јован Симеоновић	1892	23	5000
16	Светозар Русидес	1892	23	6000
17	Милош С. Милошевић	1892	23	7070
18	Мита Видаковић	1893	23	6060
19	Петар Бојић	1893	23	5000
20	Сима Шевић	1894	22	6000
21	Драгутин Матић	1894	22	5000
22	Михаило В. Илић	1895	16 ³ / ₄	5500
23	Влад. Вишек	1895	18	3500
24	Лазар Живковић	1896	23	4000
25	Чеда Гагић	1896	21 ¹ / ₂	5000
26	М. Павловић	1896	16 ³ / ₄	6000
27	М. К. Поповић	1896	19	5000
28	Влад. Клинковски	1896	16 ³ / ₄	5000
29	Влад. Бабовић	1897	21 ¹ / ₂	6000
30	Милош В. Илић	1897	17 ¹ / ₄	6000
31	Милутин Сарић	1898	22 ¹ / ₄	5000
32	Влад. Здравковић	1898	18	5000
33	Таса Тодорсвић	1898	17 ¹ / ₂	5000
34	Павле Димић	1898	17 ³ / ₄	5000
35	Јордан Видановић	1899	16 ¹ / ₂	5000
36	Кирило Савић	1899	13	7000
37	Милорад Протић	1899	18	5000
38	Чеда Младеновић	1899	21 ¹ / ₂	4000
39	Божидар Минић	1899	17 ¹ / ₄	4000
40	Димитрије Милошевић	1899	15 ¹ / ₄	4000
41	Димитрије Поповић	У 1900 години били су подинжењери међу њима већина са поло- женим испитима,	18	4000
42	Леонида Зисић		16 ³ / ₄	4000
43	Драг. Трпковић		16 ¹ / ₂	4000
44	Влад. Гавриловић		16 ¹ / ₂	4000
45	Милан Јовановић		15	4000
46	Петар Поповић		15	4000
47	Стеван Губеревац		14 ¹ / ₂	4000
48	Михаило Кнежевић		14 ¹ / ₂	5000
49	Сиљан Пејчиновић		14 ¹ / ₄	4000
50	Коста Пешика		14	4000
51	Бож. Глумац		12 ¹ / ₂	4000
52	Ранисав Аврамовић		14	3000
53	Никола Писа		12	4000
54	Живко Радовић		12	4000
55	Андра Станић		12	4000
56	Драг Маслаћ		12	3500
57	Миладин Ђорић		12	5000

Као што се из предњег прегледа види, најгоре су награђени они инжењери, који најдуже служе, т. ј. они људи (да употребим израз из Трибуниног уводног чланка), који су на крају свога живота и своје каријере.

Стварањем закона о уређењу железничке

дирекције, није се успело ништа, да се инжењерима материјално помогне, већ је, ваљада и нехотице, створено такво *несрећно и нерешиво стање* (због тога, што се у Министарству није водило рачуна о поступном унапређивању, као што је био случај у дирекцији) да се сада не зна ко је коме род.

Старији се инжењери неки не могу а неки неће да унапреде, а млађе није право оставити без унапређења, јер и они имају права на то, па је усљед тога овакав дар-мар застао пред једним великим знаком питања: *Па шта сад да се ради?* Сад ће се можда опет почети са некаквим пројектом. Тај ће се пројекат послати Удружењу; Удружење се неће моћи брзо да састане ради одредбе својег мишљења и кад Удружење сврши свој посао и преда своје мишљење, онда ће престати рад у скупштини и онда, разуме се, тај ће пројекат доћи у архиву, где му је и место. Промениће се по томе Министар и нови Министар неће имати времена, да се упозна са пројектом и то ће тако ићи из године у годину а инжењери неће добити ништа. Моје је скромно мишљење, да ни један шеф у централи не треба да буде противан пројекту, који је удружење саставило. Шта више тврдим, да они неће носити никакву моралну одговорност, кад састављени пројекат буде вотиран а не буде био потпун и равноправан. Свакоме се са пуно права може рећи: какву си капу кројио, онакву и носи.

Здружимо се Господо инжењери, погледајмо око себе боље плаћене чиновнике, па напред у борбу, да легалним путем извојујемо своје право, које нам је сада забрањено. Сетимо се, да су сада и намирнице скупље, сетимо се, да су сви остали чиновници боље плаћени но ми, па у крајњој нужди пођимо најкраћим путем, оставимо идеју о савременом закону, радимо и даље по законима из шесетпетог лета, али тражимо да нам се плате побољшају и имајмо наде да ће нас и Господин Министар потпомоћи, јер и он сам није у бољем положају но ми.

Предлажем најкраћи пут да се што пре дође до новог и правичнијег закона. Сви инжењери у Београду нека спреме једну представку за Г. Министра Грађевина и траже у име своје и нас свију, да се неодложно пошље Државном Савету на оцену пројекат, који је израдио Удружење и Министру предало, те да се све предходне процедуре с рше до избора и састанка нове народне скупштине, како би пројекат могао још у првим седницама изаћи на решавање у скупштини, а за то време приредити један низ чланака у којима би се илустровале јадне плате српских инжењера. —

Најбоље би било (а и најкраћи је пут) да ову иницијативу узме на себе сама управа Удружења а да у цели састава текста за представку позове месни скуп на коме да

утврди и у свему образложи праведне захтеве српских инжењера.

Напомињем, да и ако се поднесе представка, да на томе не треба и застати и чекати, него од времена на време корпоративно представјати Министру и тражити испуњење захтева, јер начелници Министарства немају времена да мисле и раде и на материјално побољшање струке, пошто морају непрестано да путују и обављају велике техничке радове на терену, па им због тога и не преостаје време да савлађују и заостали канцелариски посао, а камо ли да раде и на побољшању стања инжењера. За то узмите ви ову свету дужност на себе, па ће вам се на двадесетпетогодишњем јубилеју записати имена златним словима у спомен-књизи а потомство ће вам бити захвално.

Прегатоу Бог помаже.

Свет. Јовановић

Краљевско Српско
МИНИСТАРСТВО ГРАЂЕВИНА

Бр. 634.

19. ЈАНУАРА 1912 ГОДИНЕ
У БЕОГРАДУ

Народној Скупштини

Част ми је у прилогу под . поднети Народ-ној Скупштини „Предлог закона за грађење и експлоатацију пристаништа на Доњем Дунаву“, заједно са мишљењем Државнога Савета на решење.

Уз овај законски предлог прилажем и Указ Њ. В. Краља, којим сам овлашћен да овој законски предлог могу изнети Народној Скупштини у овом сазиву на решење.

Пошто је законски предлог од велике важности, то по постигнутом споразуму са Министарским Саветом, молим да се овај предлог огласи за хитан

Министар Грађевина,
Мих. В. Илић с. р.

ДРЖАВНИ САВЕТ

Краљевине Србије

Бр. 576.

20. ЈАНУАРА 1912. ГОД.
У БЕОГРАДУ.

Господину Министру Грађевина
Господине Министре,

Државни Савет расмотрио је и проучио предлог закона о „концесији за грађење и експлоатацију

пристаништа на Дунаву у вези са грађењем антропота и магаџина“ који сте му писмом вашим од 10 ов. м. № 1283 изволели послати на оцену и мишљење, па се при гласању са подједнаким бројем гласова поделио у мишљењу.

С тога ми је част саопштити вам оба ова мишљења:

I

Да би овај предлог као користан требало примити како у начелу тако и у појединостима.

II

Јавни интерес који треба да буде заступљен при грађењу и експлоатацији ових важних економских предузећа, одстранење фактичног монопола и спекулације, налажу, по мишљењу Државног Савета, да се сама држава лати како грађења тако исто још у већој мери и експлоатације њихове.

Кад за то по тврђењу г. Министра Грађевина не достаје потребна сума предвиђена у распореду утрошка зајма од 150 милиона динара, онда потребан капитал треба набавити нарочитим зајмом до којег би се дошло без и најмање тешкоће с обзиром на његову величину и неоспорно производну употребу. То тим пре треба учинити што се у члану 76. пројектоване концесије предвиђа да ће држава учествовати у упису половине акциског капитала потребног за ово предузеће, те кад је држава вољна, да да половину може учествовати и потпуно у том послу.

Но пре но што би се прибегло зајму и уопште подизању тих објеката потребно је да се преко стручњака у правом смислу те речи утврди што је све неизоставно потребно и у којим размерама подићи с погледом и на могућност тих подстројења на датом месту. Кад се то изврши требало би приступити стручној изради детаљних планова и прерачуна за све објекте утврђене као неопходно потребне за намењени циљ, па онда расписати јавну лицитацију за њихову израду. Иначе могло би се упустити под утицајем тако рећи сугестије и субјективног нахођења појединаца у подизању оног што није потребно или бар онога чему још није време.

У томе случају не би се прописивало растегљиво и неопредељено као што се то чини у чл. 2. пројектов. концесије да се сагради пристаниште у таквом обиму, да се у њему може савладати годишњи обрт од 250.000 тона, при чему се поред тога не види да ли се довољно видио рачуна и о будућности или само о садашњости, или да се по пристаништу положи довољан број колесека за угодну манипулацију возова и т. д.

Давање пак у концесију и експлоатацију свију поменутих објеката природно повлачи за собом утврђивање максималне тарифе, која код приватних друштава, која се природно крећу на терену трговачке зараде, утиче, да се при нормирању тариф-

них ставова држе крајњих граница. Држава на против у томе иде за народно економским интересима. И кад она то не би учинила, ту је Народно Представништво које има снаге и моћи кад је свесно свога узвишеног позива, да је упуте на праву стазу.

Како је Државни Савет у начелу противан пројектованој повластици, то се неће упуштати у критиковање појединих њенех чланова, који су доста нејасни, непрецизни нити ујемчавају довољан надзор од стране државе над правилним радом при грађању и експлоатацији. Тај исти разлог опредељује Државни Савет да се не задржава много код члана 41, али не може а да не напомене да се при одређивању откупне цене путем укапиталисавања интереса, претпостављеног у истом никад не узима само исвесан број година које показују највеће дохетке и из њих извлачи просечност, већ узима толики исти број година са најмањим приходима, па се из њиховог збира извлачи просечност.

Према пропису тог члана држава би при евентуалном откупу плаћала друштву и земљишта која им буде саобразно чл. 64. уступила бесплатно, пошто ће и капитал престављен у томе земљишту на коме се имају поменути објекти подићи имати удела у годишњим приходима тих објеката.

Но ако би тако изнађена откупна вредност престављала мању суму од утрошеног капитала, држава, по пројекту, морала би да у оне откупне дане положи износ утрошеног капитала без обзира што су ти објекти за то време употребом изгубили од своје вредности и делимично амортисани.

Саопштавајући вам оба ова мишљења част ми је Господине Министре и овом приликом уверити вас о моме одличном поштовању.

Председник Државног Савета
Ник. П. Пашић с. р.

ПРЕДЛОГ ЗАКОНА

О

КОНЦЕСИЈИ

За грађење и експлоатацију пристаништа на Доњем Дунаву у вези са грађењем антропота и магаџина.

Циљ и име друштва.

Чл. 1.

У циљу подизања и експлоатације пристаништа на Доњем Дунаву код Прахова, у Србији, подизања и експлоатације магаџина и слагалишта (антропо-а) у пристанишу и важнијим железничким станицама, давање кредита на робу и у опште вршење свих других операција, којима ће бити циљ олакшавање и потпомагање промета трговине или

прерада, и т. п. земаљских производа или увезене робе — образује се, на основи овога Закона акционарско друштво под називом: Акционарско Друштво Српског Дунавског Пристаништа.

Обим послова.

Чл. 2.

Акционарско Друштво Српског Дунавског Пристаништа дужно је:

а). — Да на Доњем Дунаву код Прахова сагради једно пристаниште у таком обиму да се у њему може савладати годишњи обрт робе од 250.000 тона са затвореним басеном и склоништем за зимовање, за најмање 30 бродова, да то пристаниште снабде свима потребама, направама, и инсталацијама, за пристајање бродова, утовар и истовар и пренос робе.

б). — Да уз пристаниште подигне потребну железничку станицу са потребним бројем колосека за пријем и отправаљање возова; да на самом пристаништу положи довољан број колосека за удобну манипулацију вагона и непосредни претовар робе из вагона у бродове, или обратно, и да пристаниште и његову станицу веже железничким краком са најближом станицом железнице Дунав—Неготин.

в). — Да на самом пристаништу и појединим железничким станицама у Земљи подигне амбаре магацине и слагалишта-антрпо-е за пријем, краће или дуже чување робе, жита, стоке и меса.

г). — Друштво ће по поруци вршити утовар или истовар робе.

д). — Вршиће комисионе и агентурске послове за рачун комитената, осигуравања и преосигуравања робе, која се налази на обали у пристаништу, у друштвеним магацинима — слагалиштима.

ђ). — Друштво ће давати кредите на робу смештену на пристаништу у друштвеним магацинима и слагалиштима, или отправаљену са железничких или бродарских станица на пристаништа или са пристаништа на место означања.

Друштво ће вршити реесконт вараната код других новчаних завода у Земљи или на страни.

е). — Друштво ће се моћи бавити паковањем, чишћењем, прерадом, сортирањем робе, која у пристаниште приспева или се из њега отправаља.

ж). — Друштво ће по потреби само подићи радионицу за оправку бродова.

з). — Друштво може послове по е). и ж). место да их врши само, пренети на друга лица, друштва или установе, може им уступити амбаре и магацине, слагалишта и слободна места цела или делимично под кирију и може их финансирати.

Оснивање друштва и трајање концесије.

Чл. 3.

Краљевска Влада даје концесију Г. Јерониму

Павловићу — Табурну инжењеру из Петрограда, за оснивање реченога Акционарскога Друштва по одредбама овога Закона. Ово право оснивања Друштва, г. Табурно може пренети и на друга лица, или удружити се сам са другим лицима као оснивачима друштвеним, но само по одобрењу Краљевске Владе.

Чл. 4.

Г. Табурно или онај, на кога он буде ово право пренео, положиће за обезбеђење оснивања овога Друштва залогу од 200.000 динара у готовом новцу, или хартијама од вредности, које буду примљене од Министра Финансија.

Ако у року од три месеца, од дана обнародовања овога Закона, не буде основано Друштво по одредбама овога Закона, положена кауција припашће Државној каси и оснивач неће је моћи назад захтевати, ако узрок оснивању није била неодољива сила (*force majeure*) а као таква сматраће се да је: рат или политички заплети у Србији, Русији и Француској.

Друштво ће се сматрати да је основано, кад оснивач или оснивачи у једном или више новчаних завода, које по њиховом предлогу одобри Министар Финансија, положи на име Српске Државе у готовом новцу 25% од вредности основног капитала акционарског.

Кауција од 200.000 динара вратиће се оснивачу или његовом наследнику права, чим се пристаниште пусти у експлоатацију.

Чл. 5.

Рок трајања концесије утврђује се свима повластицама на 60 година од дана почетка експлоатације, а по истеку тога рока, сва постројења, инвентар и обртни капитал, припашће Српској држави, без сваке накнаде Друштву и то све у исправном стању.

Капитал друштва.

Чл. 6.

Најдаље после 3 месеца од обнародовања овога Закона друштво је дужно поднети на одобрење Министру Грађевина детаљне пројекте за пристаниште, железничке колосеке, крак ради везе са најближом железничком станицом пруге Дунав—Неготин и остале потребне инсталације и зграде.

Чл. 7.

У основни капитал Друштвени улазе:

а). — Сума потребна за грађење пристаништа, зимовника, свих зграда, инсталација за израду железничког крака, као и сума за железничке станице у пристаништу. 5.500.000

б). — Сума потребна за грађење

магацина и антропоа	2,500.000
в). — Сума одређена за обртни капитал од	500.000
г). — Сума за набавку једног багера и једне лађе	200.000
д). Сума потребна за израду и штампање акција и трошкове око образовања Друштва, сума за интеркаларни интерес за време трајања грађења	900.000
ђ). — Разлика између ефективног капитала и емисионог курса по 95% $9,600.000 \times 5\%$	500.000

Емисиони курс акција од 4,5% не може бити нижи од 95%.

Чл. 8.

Основни капитал добија са уписом потребног броја акција са гарантним интересом 4,5%. Свака акција гласи на 200 динара номиналних 50,500 á 200, = 10,100.000 дин.

Акције могу гласити на име, а могу бити и без имена (на доносиоца).

Сваких пет акција дају један глас, али један акционар па ма колико акција имао, не може имати више гласова од 1/5 свих гласова.

Приликом гласања, један акционар, са ма коликим бројем гласова, може на акционарским скуповима заступати, сем себе, јоште највише једног акционара.

Реализовање капитала.

Чл. 9.

При стварању Друштва свака акција мора се уплатити са 25% њене номиналне вредности. Остале уплате извршиће се према плану, који ће оснивачи утврдити споразумно са Министром Финансија и Грађевина, пре уписа акција. У овом плану биће означена места и новчани заводи где ће се вршити уплата акција на име Српске Државе. Сваки акционар има право да од један пут уплати сву суму.

Недостатак капитала.

Чл. 10.

Ако предрачуном предвиђени капитал за грађење не би био довољан за довршење започетих предвиђених радова, то ће се недостатак тога капитала допунити накнадном реализацијом акционарског и облигационог капитала. Ову одлуку Друштва о накнадном упису акција и издавању облигација, мора одобрити Министар Грађевина и Финансија.

Услови издавања и амортизација акција.

Чл. 11.

Интерес на акције почиње тећи од дана уписа а у размери уплаћених сума.

За амортизацију акција образује се нарочити фонд за амортизацију акција годишњим одвајањем процента од чисте добити сагласно плану утврђеном Министарством Финансија.

Употреба капитала

Начин и ред исплате друштву за извршене радове.

Чл. 12.

Према количини извршених радова и набавка, а са обзиром на предрачунарске цене, издаваће се Друштву припадајуће суме.

По тражењу Друштвеном Министар Грађевина у року од десет дана дужан ће бити оверити Друштву исплатна документа (ситуације). На основи ових Министар Финансија обавезан је да у року од 10 дана банкама изда налоге за исплату из основног капитала.

За текуће издатке за администрацију, надзор и управу и за набавку потрошног капитала инвентара и инструмената, даваће се Друштву из грађевинског капитала аванси. Размера ових аванаса утврђује се споразумно између Министра Грађевина и Финансија с једне и Друштва с друге стране.

Ови аванси амортизују се постепено по мери извршења радова.

Измене предмера и предрачуна.

Чл. 13.

Ако за време грађења Министар Грађевина у договору са Друштвом нађе за сходно, да се неки предмером и предрачуном предвиђени радови са свим не извршују, онда ће одговарајуће суме, предвиђене за те радове послужити или за покриће расхода радова, који нису били предвиђени предмером и предрачуном или за покриће вишкова у предвиђеним радовима, или ако њих не буде одговарајућа сума уштеда грађевинског капитала преноси се у резервни фонд овога Друштва. (Чл. 17).

Привремени остаци грађевинског капитала.

Чл. 14.

Суме грађевинског капитала, које остану још неутрошене за радове, за које су оне биле предвиђене, а који су привремено одложени услед замене сталних објеката привременим, а тако исто и суме за довршење непотпуно готових радова, записују се на нарочити рачун, за доцнију употребу на првобитно назначени циљ или на друге Друштвене радове, по одобрењу или наређењу Министра Грађевина.

Интерес на ове суме, ако га буде, припадаће приходима експлоатације.

Друштвени кредитори.

Чл. 15.

Захтеви Друштвених кредитора могу бити задовољени само из сума које су већ дате на руковање Друштву, а никако не из сума Друштвеног капитала које су остале још на расположењу Министра Финансија.

Уштеда грађевинског капитала.

Чл. 16.

Ако пак и по извршењу предвиђених радова а с обзиром на чл. 14 овог закона, остане од капитала извесна сума неутрошена, онда ће се ова унети у резервни фонд пошто се из ње претходно према решењу Друштва и одобрењу Министра Грађевина, грађевинском персоналу изда извесна сума на име награде.

Резервни фонд и обртни капитал.

Резервни фонд.

Чл. 17.

Резервни фонд образује се:

а). Из сума грађевинског капитала, које остају неутрошене због изостављања или смањивања предвиђених радова (Чл. 13).

б). Из постигнутих уштеда у грађењу (Чл. 14).

в). Из годишњих одбитака 2% од чистог прихода по експлоатацији.

Чл. 18.

Резервни фонд намењује се на покриће изванредних расхода, на веће оправке или проширење пристаништа, зграда, путева, појачање инсталације, опреме и т. д. и на попуњење обртног капитала по чл. 56. Ове расходе из резервног фонда одобрава претходно Министар Грађевина.

Чл. 19.

Из резервног фонда могу бити учињене, у случају потребе, привремене позајмице обртном капиталу, по претходном одобрењу Министра Грађевина.

Чл. 20.

Резервни фонд ће се састојати из државних или државом гарантованих папира од вредности.

Привремене мање текуће суме, чувају се на текућем рачуну, код једног од земаљских новчаних завода изабратог споразумно са Друштвом и Министром Финансија.

4. — Интерес на папире и суме текућих рачуна резервног фонда припадају такође резервном фонду.

Чл. 21.

Кад се сврши рок трајања концесије дате овим Законом или кад, ма којим путем, престане

трајање концесије и важност овога Закона, из резервног фонда ће се прво покрити сви дугови Друштва, а остатак, ако га буде поделиће се међу акционарима сразмерно броју акција.

Чл. 22.

Кад резервни фонд нарасте на 15% од целокупног номиналног капитала Друштва, онда се уноси у резервни фонд по члану 49. тачки в.) обустављају.

Поново уношење у резервни фонд обновиће се чим се овај, из буди каквих узрока, смањи испод горње норме.

Обртни капитал.

Поуњавање обртног капитала.

Чл. 23

Обртни капитал се образује из сума утврђених предрачуном и из привремених позајмица и резервног фонда.

Обртни капитал састоји се из потребних експлоатацији материјала и слободних новчаних сума.

У експлоатациони материјал рачунаће се и потрошни материјали (угаљ, гориво, мазала итд.) и сви резервни делови за замену на инсталацијама, опреми, постројењима итд.

Друштво ће водити одвојено новчане књиге, за слободне суме обртног капитала, а засебно материјалне књиге, за потребни и резервни материјал

Чл. 24.

По мери употребе потрошних и резервних материјала и обртног капитала њихово коштање накнадиће се обртном капиталу из буџетских сума по експлоатацији у оној години, у којој су ти материјали били израсходовани.

Материјали, инвентари и механичке инсталације, избачене из употребе, не враћају се обртном капиталу, већ се продају и продајом добивене суме уносе у годишњи приход експлоатације.

Ако набављени материјал и резервни делови обртног капитала постану неупотребљиви за друштво, онда ће се они продати и добивене суме унети у слободну готовину обртног капитала. Ако продајна сума не покрије коштање њихов она ће се разлика поунити из средства експлоатације за ону годину у којој је продаја извршена или из сума резервног капитала.

Давање кредита.

Чл. 25.

Из готовине обртног капитала давање се кредити на робу.

Доход или губитак, по тим кредитним опера-

цијама, уноси се у годишњи рачун губитака или добитака на експлоатацији за одговарајућу годину.

Чл. 26.

Слободна готовина обртног капитала држаће се у једном од новчаних завода, сагласно чл. 20 овога закоа.

Интерес на те суме уноси се у годишњи рачун добитка на експлоатацији.

Чл. 27.

Обртни капитал саставни је део целокупне друштвене имаовине, које је основано овим законом.

Овај обртни капитал дужно је Друштво предати Српској Држави без накнаде онда, кад и цела Друштвена имовина буде прешла у државну својину.

Т а р и ф е.

Чл. 28.

Тарифе за пристајање и све друге манипулације и операције наплаћиваће се по следећим скалама:

Казукарина.

1. — За једну тону носивости лађе по 0.20 динара.

Ова казукарина узима се само од оних лађа које товаре или истоварују у пристаништу. (Од пролазних не узима се).

Јединица је метарска тона 1000 кгр.

Казукарина узима се:

а). — Када се товари или истовари лађа преко $\frac{2}{3}$ целе носивости као за целу лађу.

б). — Када се товари или истовари од $\frac{1}{3}$ до $\frac{2}{3}$ целе носивости — као за $\frac{2}{3}$ носивости.

в). — Када се товари или истовари мање од $\frac{1}{3}$ целе носивости онда се узима као за $\frac{1}{3}$ целе носивости.

г). — За ломљени камен, необрађен камен, песак и шљунак, за једну тону носивости лађе по 0.10 дин.

2) — Ослобођавају се казукарине:

а) — Државне лађе.

б) — Лађе Дунавске интернационалне комисије.

в) — Све путничке лађе које товаре или истоварују само пошту. У противном подлеже казукарини.

(Лађе које довозе конструктивни материјал за општине, срезове, окружне и државне потребе нису ослобођене казукарине, како би се избегла злоупотреба).

г) — Лађе које имају носивост мање од две тоне, и које припадају мештанима рејона пристанишног.

д) — Лађе које за своју употребу товаре угаљ.

ђ) — Лађе које услед неодољиве силе морају да товаре или истоварују.

е) — Лађе које специјално укрцавају војнике или војне обвезнике.

3) — Лађе могу у пристаништу само 24 сата да се задрже ако не товаре или не истоварају.

4) — Лађа не сме напустити пристаниште док све таксе не измири, у противном може се силом задржати да то учини.

5) — Путничке лађе које редовно саобраћају плаћају годишње 1000 динара.

6) — Казукарина се плаћа у злату или монети свих Дунавских држава по курсу злата.

Пристанишна такса

Пристанишна такса наплаћиваће се овако:

Сва роба, која се товари или истоварује у пристаниште.

1) — Ако није нарочито именована у тач. 2., 3. и 4. или ако није ослобођена од таксе, плаћа од 100 кгр. 11.5 пара;

2) — Асфалт и његови продукти.

Пепео;

Брикет;

Кочеве;

Шкриљци за кров;

Дренажне цеви;

Одпаци шећера;

Гипс, креч, ђубре, сирови фосфати;

Гвожђе сирово, оксиди, гвоздена шлага;

Употребљена амбалажа; празна бурад, сандуци, корпе, цакови;

Руде;

Фашине;

Сено, слама, све пресоване намирнице за стоку;

Полупано стакло;

Дрво и то: за гориво, за рударске потребе за фабрикацију целулозе, крајњаче до 1 метар дужине;

Туцан креч;

Кромпир;

Кости за фабрикацију ђубрета;

Угаљ: камени, мрки и дрвени;

Кокс;

Пруће за корпе;

Тресло;

Прашина, шамотна издењица, прашак од гипса и цигља;

Меласа;

Порцуланска земља;

Каменасте цеви;

Шећерна репа и сецкана репа;

Сирова шалитра;

Соли калијеве и струготине;

Рогоз и трска;

Пирит;

Барит;

Морска трава;

Камен: за зидање, од цемента, гранита, гипса, кречни, воденични, за калдрму, цигља, туцаник и полуобрађени камен (ломљени);

Иловача;

Тресет;

Трас;

Цемент и

Сплављено дрво за 100 кгр. 6 пара.

3) — Земља глина, шљунак и песак за 100 кгр. 4 паре.

5) — Цереалије за 100 кгр. 7 пара.

Наплаћивање за утовар и истовар.

а) — За ову робу, која није именована у ставовима под 2), 3) и 4), која се истоварује у депо, вагоне или кола, за 100 к. 0.05 д.

б) — за сирово гвожђе, смолу и руду за 100 к. 0.45 д.

в) — за угаљ, песак, креч, со и петролеум за 100 к. 0.03 д.

г) — за даске, дуге и остали дрвени материјал за 100 к. 0.10 д.

д) — за дрво за гориво за 100 к. 0.03 д.

2) — Утовар у лађу; од кеја, вагона, депоа или кола.

а) — за цереалије, угаљ, камен, песак, шљунак и креч 100 к. 0.03 д.

б) — за сву осталу робу 100 к. 0.45 д.

За утовар у лађу робе у врећама из магацина вагона или кола за 100 кгр. 0.04 д.

г) — за надзор при утовару или истовару из лађе од 1 тоне 0.05 д.

Тарифа за зимовник.

1) — За параброде, реморкере за првих 100 м² 40.— д.

А за сву осталу површину за сваких 100 м² или сваких отпочети 20.— д.

За шлепове и понтоне за првих 100 кв. м. 30.— д.

А за сваких отпочетих 100 кв. м. 15.— д.

За једрилице за првих 100 кв. м. 20.— д.

За сваких отпочетих 100 кв. м. 10.— д.

За дереглије или мале чамце од 100 м кв. за сваки кв. м. 0.20 д.

Примедба: окупирана површина рачуна се по највећој дужини и ширини лађе.

Код лађе са точковима рачуна се ширина точкова.

По овој тарифи излазило би зимовање за пароброд 180 д.

За шлепове (просечно) 120 д.

Тарифа за транзитну робу.

(која се слаже на пристанишној обали)

1) — За робу сложену на обали за три дана за 100 к. 0.03 д.

2) — За лежање у року преко три дана до 10 дана, 100 к. 0.05 д.

3) — По истеку 10 дана ако роба остане у пристаништу примењује се магацинска тарифа.

Примедба: Свака отпочета стотина рачуна се у целу стотину.

Ако је потребно робу покрити — наплата за ово урачуната је под 1. 2. и 3. ове тарифе.

Тарифа за магацине и антропос.

1) — Нарочита тарифа за магацине и антропосе определиће се споразумно између друштва и Министра Финансија узимајући за основу уложени капитал за магацине и постојеће аналоге таксе у Русији, Румунији и А.-Угарској.

Остале тарифе.

(на пристаништу)

1) — За осигуравање робе сложене на обали плаћа се за рок од прва три дана од 1 тоне 0.10 д.

2) — По истеку прва три дана плаћа се за сваких 10 дана и појединачно од тоне или започете тоне 0.10 д.

3) Комисиони трошкови за отправљање за сваких 100 к. по 0.03 д.

Но најмања сума за отправљање не може бити мања од 0.00 д.

4) — За шине и другу робу, која се шаље у читавим вагонима плаћа се комисиони трошак од 1 вагона по 1 д.

Примедба: наплаћивање за утовар и истовар и друге тарифе односеће се на ово, ако се празником или ноћу врши, увећава се са 25%.

Саобраћајна тарифа.

Тарифа за пренос од железнице — станице до пристаништа иста је као тарифа Срп. Држ. Железнице од Београдске станице до Саве т.ј.

а) — За робу А. В. С. од 100 к. 0.05 најмање од вагона 5 д.

б) — За дењачну робу од 100 к. 0.20 д.

За цео вагон дењачне робе од 100 к. 0.50 д. А најмање од вагона 10 дин.

Примедба: у овим возаринским ставовима урачуната је и манипулациона такса.

в) За утовар или истовар из вагона на земљу и обратно по тарифи С. Д. Ж. и то.

За предмете теже од 750 к. за сваких почетих 100 к. по 0.08 д.

За лакше од 750 к. 0.08 д.

г) — За претовар угља од 100 к. по 0.01 д. Меревина:

а) — Код пошиљака испод 5000 к. за сваки почетни 100 к. 0.05 д.

Преко 5000 к. за сваких почетних 100 к. 0.03 д. Од путног вагона најмање 1.50 д.

Од празног вагона најмање 0·60 д.

Такса за бројање од комада 0·10 д.

Најмање од вагона 1 д.

Највише од вагона 4 д.

Примедба: кирија за покриваче и разне желез. приборе за дезинфекцију и т. д. као на Срп Држ. Желез.

Тарифе се у току прве три године експлоатације не могу једнострано мењати без пристанка друштва. Ако би влада намеравала да учини после тога рока какве измене у тарифама она ће бити дужна да о томе извести друштво најмање за годину дана пре ступања у живот тих измена.

Одобрене тарифе јесу максималне, но друштво ће имати права да тарифама за поједине предмете извозног или увозног промета чини привремене повластице у циљу помагања развитка појединих важних грана радиности и трговине. Но у сваком случају ове повластице морају бити одобрене од стране Министарства Финансија и Привреде.

Све овим законом непредвиђене тарифе утврдиће се споразумно између Друштва и Министарства Финансија и Привреде. У случају неспоразума наплата ће се вршити по напред већ утврђеним таксама.

Чл. 29.

Друштво ће до отварања експлоатације у пристаништу и раду у својим одељењима споразумно са Министрима Финансија и Привреде израдити нарочити правилник о примању, чувању, одржавању, преради и отправљању робе и давању кредита. Овим Правилником одредиће се права и дужности Друштва према приватнима и држави, ред чувања и издавање робе, која подлежи царини или другим државним и општинским таксама и дажбинама.

П р и х о д и.

Чл. 30.

Сума која остаје од прихода експлоатације пристаништа, магацина, слагалишта, кредитних операција и у опште од свих радова предузетних на основи овог Закона, по одбитку свих трошкова експлоатације и администрације, одржавања и обнављања инсталација, инвентара, оправке зграда, путева, машинерија и т. д. по одбитку губитака предузећа и одбитку одговарајућег процента за резервни фонд представља чист приход Друштва.

Чл. 31.

Чист приход служиће првенствено на исплату 4,5% на основни капитал. Остатак, ако га има, на образовање фонда за амортизовање акција по плану утврђеном Министром Финансија (чл. 11). Претек преко овога, ако га још буде, делиће се: пола на враћање држави сума, које је она до тада испла-

тила у име гарантованог интереса а друга половина на повећање интереса на акциони капитал 6% годишње. Ако још буде и преко овога претека, то сав тај претек иде на враћање држави сума, које је она исплатила у име гарантованог интереса, а ако су оне све исплаћене и држава нема више да потражује повраћај таквог дуга, онда се сав овако образовани остатак дела по пола међу државом и акционарима.

Чл. 32.

Српска Држава гарантује исплату 4,5% на уложен акционарски капитал по овим одредбама:

Када чист годишњи приход не стиже на исплату интереса од 4,5% годишње на уплаћене акције тада ће тај мањак поупнити држава из својих средстава и предати Друштву авансом за 15 дана до рока уплате купона акцијских.

Ове суме записиваће се као дуг Друштвени држави и враћаће се држави из чистог прихода по чл. 61. с рачунањем 5% годишњег простог интереса.

Друштво ће известити Министарство Финансија о суми потребне гаранције најдаље за 30 дана до рока исплате купона.

Чл. 33.

Ако чист годишњи приход не буде толики, да се из њега може издвојити сума потребна за фонд амортизације акција, онда ће се та сума дати из прихода идућих година.

Друштвена управа.

Чл. 34.

Друштвеним делима руководиће Управа.

Управа је преставник акционарског Друштва, и сви поступци Управе извршени у границама датих му права и пуномоћија обавезна су за само Друштво.

Управа делује у име Друштва без нарочитог за то пуномоћија, а она има права, да са своје стране изабере заступнике, којима ће давати законска пуномоћија за вршење извесних послова у име Друштва.

Седиште Друштвене Управе је у Београду.

Чл. 35.

Права и дужности Управе одређени су овим Законом; Законитим одлукама акционарске скупштине: статутом — уредбама које прописује Краљ, на предлог надлежних Министара, правилима и прописима, које ће одобрити или прописивати Краљевска Влада, на основи овога Закона.

Чл. 36.

Управа Друштвена састоји се из три члана које бира скупштина акционара на три године.

Осим чланова Скупштина бира и три њихова замењеника.

По истеку једне године од дана избора чланова и њихових заменика из Управе иступа сваке године по један, и то: у почетку коцком а за тим по реду избора.

На место чланова и њихових заменика, који одступају, бирају се на исти начин нови. Одступајући чланови и заменици могу бити поново изабрани.

Чланови и њихови заменици бирају од тројице чланова једног за председника Управе Друштвене.

Чл. 37.

За непосредно руковање пословима Друштвеним Управа бира из своје средине или ван Управе једног Директора. Услови његовог постављања, инструкции, права и дужности тога Директора утврдиће се на скупу акционара.

Чл. 38.

Председник Управе, један члан, два заменика и сав персонал друштвени са изузетком стручњака и агената на страни, морају бити српски поданици. Само и по нарочитом одобрењу Министра Грађевина или Привреде, могу неки од ових лица бити страни поданици.

Један члан, један заменик и Директор, ако није члан Управе, могу бити и страни поданици.

Чл. 39.

За надзор рада Управе скуп акционара бираће сваке године надзорни одбор од тројице акционара ван Управе.

Права и дужности овога надзорног одбора одредиће се ближе Друштвеним статутима, које ће се по чл. 65. по одобрењу овога Закона и до образовања овога Друштва прописати.

Чл. 40.

Плате и остале награде члановима Управе и надзорног одбора одредиће акционарски скуп а плату особљу одређује Управа Друштвена.

Прелаз концесије на државу.

Чл. 41.

По истеку 15 година од дана експлоатације пристаништа држава ће имати право да у свако време откупи целокупно предузеће, примајући на себе сва права и обавезе Друштва.

Цена откупа одредиће се на следећи начин:

а). — Из последњих, пред откупом, седам година експлоатације, издвојиће се пет година са највећим приходом и средњи чисти приход тих пет година сматраће се као чист годишњи приход друштвени

б) — Из тако одређеног чистог годишњег прихода одбиће се прво интерес и амортизација акција и средња величина оног дела чистог прихода, који сагласно чл. 61. овога Закона припада Држави.

в). — Тако образовани остатак чистог дохотка капитализираће се са 5% годишње простог интереса.

г) Из тако добивене суме одбиће се дугови Друштва по државној гараницији чл. 32. и друга дуговања држави, ако их буде било у колико резервни фонд не буде довољан, да та дуговања покрије.

д) — Добивени остатак представља вредност откупа и платиће се друштву готовим новцем.

Чл. 42.

При откупу позваће се преко званичних новина кредитори друштвени да поднесу своја потраживања у року од године дана од дана првог огласа. Годину дана после првог огласа исплатиће се друштву откупна сума по одбитку дугова, који буду признати или претензија за које ће се депоновати одговарајућа сума код одговарајућег државног надлештва.

У сваком случају откупна сума по одбитку свих дугова, не може бити мања од номиналне вредности номиналног капитала.

Чл. 43.

На откупну суму од дана откупа до дана исплате држава ће плаћати интерес од 5% годишње.

Чл. 44.

По престанку Друштва откуп предузећа у државну својину може се извршити и пре петнајесто годишњег рока. Откупна цена ће се у том случају утврдити узајамном погодбом.

Чл. 45.

Сви уговори и обавезе Друштва за рачун предузећа у колико им није рок истекао, преносе се на државу, за коју су обавезни до предвиђеног рока.

Престанак друштва.

Чл. 46.

Друштво престаје да постоји:

а). ако у роковима предвиђеним овим законом не буду унесене одговарајуће суме акционарског капитала (чл. 35.) и

б). ако у року од 5 месеци после уношења тих суме капитала Друштво не приступи извршењу радова.

Чл. 47.

Ако израда и опрема пристаништа, магацина и слагалишта не буду вршена са брзином, која одговара року довршења радова, или ако Друштво не буде испуњавало одредбе овога Закона и наређења надлежних Министара основана на овом закону као и на основи Друштвеног статута и осталих правила и прописа, или ако Друштво не би испуњавало обавеза дате му овим Законом, тада ће надлежни Министар опоменути Друштво и наредити му, да се строго придржава одредаба правилника и уредаба и да тачно испуњава своје обавезе.

Чл. 48.

Ако такве опомене и наредбе Министра Грађевина не буду испуњене у тромесечном року, тада ће Српска Влада имати право, да реши да радове сама доврши. По довршетку радова Држава задржава право да се изјасни, јели то радила за рачун свој или Друштва. У овом случају даће пристаниште у експлоатацију Друштву а у првом цело предузеће припаће држави. У првом случају држава ће се сматрати као дужник акционара и исплатити им суме уплаћене по свакој акцији, које ће тиме бити уништене.

Чл. 49.

Ако у тромесечном року не буде извршено наређење Министра Привреде, основано на одредбама овога Закона за време експлоатације пристаништа, то ће Министар имати права да наређење изврши сам на рачун Друштва или ће по одобрењу Краљевске Владе узети цело предузеће у државну управу по одредбама претходног члана.

Чл. 50.

У ванредном случају, кад су неодољиве силе и други узроци независни од Друштва, омеле извршење датих наредаба, онда ће се пре примене мера предвиђених у предидућим члановима означени тромесечни рок продужити за онолико, колико су дотични узроци могли омести извршење датих наредаба.

Извршење радова.

Чл. 51.

Типови и детаљни планови магацина и слагалишта на пристаништу и по унутрашњости на појединим железничким станицама као и распоред ових последњих утврдиће се споразумно између Министра Грађевина и Привреде с једне и Друштва с друге стране.

Друштво је обавезно да ове планове преда у року од шест месеци и после образована Друштва.

Чл. 52.

Пројектом треба предвидети могућност доцнијег проширења према повећаном саобраћају.

Доцнија потребна проширења пристаништа и његових постројења као и повећање броја магацина у унутрашњости код железничких станица, Друштво је дужно да извршује према потреби саобраћаја.

Потребу оваких накнадних радова цениће сама држава преко својих министара.

Чл. 53.

Друштво има права да и пре одобрења пројеката приступи спремању грађевинског материјала, инструмената, инсталација, потребног инвентара, подизању барака, радничких станова и т. д.

Чл. 54.

Друштво ће радове моћи извршити у целини или делимично у сопственој режији или путем предузимача по јединичним или паушалним ценама.

Оснивачи немају права да закључују никакве уговоре ни претходне погодбе за лифероване материјала и извршења радова.

Рок извршења радова.

Чл. 55.

О дану почетка извршења радова Друштво је дужно извести Министра Грађевина.

Друштво је дужно да све радове доврши и преда у редовну експлоатацију најдаље за три године од дана образовања Друштва.

У случају да радови буду обустављени због рата, буне, заразе људи и стоке и других до Друштва независних узрока, Министар Грађевина на мол у Друштва, дужан је продужити рок довршења радова за онолико, колико су ти узроци изазвали задоцњење у извршењу радова.

Надзор за време трајања рада.

Чл. 56.

Сви радови на пристаништу и на другим местима, који се врше на основи одредаба овога закона, подлеже контроли Министра Грађевина.

Одређени надзорни органи тражиће, да се радови извршују тачно по одобреним пројектима и техничким условима.

Ако се за време радова покажу нужне измене у пројекту, као измена дубине и ширине темеља, извршење дренажа или других осигурања. Друштво ће по преставци надзорних органа а на захтев Министра Грађевина, бити дужно да изврши такве измене у пројекту, којим се постиже већа солидност и избегава рушење и квар грађевина, али пошто се за непредвиђене радове накнадно и споразумно утврде цене.

Веће измене у пројекту, било на захтев надзорних органа, било по тражењу самога Друштва,

морају бити претходно одобрене истим путем као и првобитни пројекти.

Ако се појави неспоразум између надз. органа и Друштва у погледу тумачења техничких услова или у погледу захтева надз. органа при извршењу грађевина, Друштво неће имати права да радове даље извршује, не обзирући се на примедбе и наредбе надз. органа али може радове на дотичном месту обуставити и тражити од Министра Грађевина да у року од 7 дана назначи два члана а два члана Друштво, за чланове изборног суда, и они ће изабрати петого, ако се они не сложе у избору петого члана, одредиће овога Државни Савет.

Овај суд ће решити спор између надзор. органа и Друштва и његова је одлука обавезна за Друштво.

Колаудовање радова.

Чл. 57.

По свршетку радова на подизању пристаништа и магацина, Друштво ће преко надзорног органа известити о томе Министра Грађевина и тражити комисију за колаудовање радова и коначан преглед и обрачун извршених радова. Раду комисије присуствоваће један или више преставника Друштвених које ће Друштво именовати у својој молби за колаудацију.

Комисији ће бити дати сви потребни подаци, који јој буду нужни за оцену солидности радова и потпуности опреме пристаништа и његових постројења.

Препреком отварању саобраћаја не могу служити недостаци, који не представљају опасности за саобраћај и манипулацију путника и робе, а такође и дозвољене привремене грађевине, које нису опасне за саобраћај и манипулацију.

Све ове мане и недостатке Друштво је дужно да отклони у року, који ће му одредити по предлогу колаудационе комисије Министар Грађевина; но тај рок мора одговарати могућности и стварној потреби у времену за уклањање тих недостатака.

Обавезе друштва према држави, државне зграде и станови особља.

Чл. 58.

На захтев Друштва — односно Министарства Грађевина, Друштво ће бити дужно, да подигне и уступи под кирију (која ће се утврдити по споразуму Друштва са Министром Грађевина и Финансија) зграде за војна, царинска, монополска смешташта и магацине за њихове канцеларије као и за станове војног, царинског, монополског, поштанског и полицијског особља, или ће извршити за рачун државе такве грађевине или дозволити да их подиже држава на местима, која ће се утврдити

споразумно између Друштва и Министра Грађевина.

Ова обавеза за подизање оваких грађевина важиће од почетка радова до краја концесије.

Превоз војске, поште и осуђеника.

Чл. 59.

Превоз војске по железничком краку од пристаништа до државне железничке станице, поште и осуђеника у државним вагонима, Друштво ће вршити бесплатно.

Исто тако Друштво ће вршити бесплатно и превоз поште на лађама, ако такве буде имало за правилан саобраћај.

Подизање телеграфа и његово одржавање.

Чл. 60.

Друштво је дужно да од пристаништа до државне железничке станице, подигне и одржава телеграф, сагласно правилима за телеграфску и телефонску службу на државним железницама.

Држава има права, да на друштвеним стубовима спроведе и телеграфску и телефонску линију. Чување овога спровода вршиће друштво бесплатно, а одржавање и оправке на њима вршиће сама држава.

Учествовање друштва у државним издацима за пристаниште.

Чл. 61.

Друштво ће подносити сав трошак на плате, додатке и друге личне издатке за службу надзора за време грађења. Исто тако Друштво ће подносити све издатке за полицијску службу за време грађења.

Сума потребна за издржавање технич. назора и полицијске службе, уносиће се по договору с Министром Грађевина у предрачун коштања.

Обрачун са државом.

Чл. 62.

Друштво ће по довршењу свих радова на грађењу поднети Министру Грађевина подробен опис свих грађевина, радова, опрема, инсталација и инвентара са прегледом коштања појединих објеката грађевина, опрема, инсталација и инвентарских предмета.

Овакви односи обнављаће се сваке три године; на њима ће се изложити све измене у стању грађевине, објекта, опреме и инвентар и њихове вредности.

Друштво је обавезно да сваке године, и то најдаље до 1. децембра поднесе Министарствима: Грађевина, Народне Привреде и Финансија на о-

добрење буџет за идућу годину, а најдоцније до 1. јула извештај са билансом за прошлу рачунску годину по обрасцу, који буде утврђен споразумно са Министром Финансија.

Друштво је дужно да у свако време, на захтев дотичног Министра поднесе и податке, извештај итд. које му оно буде тражило.

Жалба друштва.

Чл. 63.

Друштво има право да у року од месец дана изјави жалбу надлежном министру на његово решење, које се односи на права и обавезе Друштва и у опште на неиспуњавање овога закона.

Ако Министар по жалби Друштва не нађе за сходно да промени своје решење онда ће он најдаље у року од једнога месеца спровести ту жалбу са својим објашњењима Државном Савету на одлуку.

Одлука Државног Савета је обавезна за обе стране. До коначне одлуке Државног Савета Друштво може одложити извршење наређења, на која су поднете жалбе Државном Савету, но оно нема права да предузима никакве мере или дејства, која би била против и тим наредбама.

Државни Савет наредиће у техничким споровима да се они реше изборним судом. У томе случају обе стране, т. ј. дотично Министарство и Друштво избирају по једног или двојицу изборних судија а ови бирају као председника трећег или петог. Одлуке изборног суда су коначне.

Избор судија не може бити ограничен поданством.

Обавезе државе према друштву.

Чл. 64.

Све земљиште, које буде потребно за подизање пристаништа, пристанишне станице, железничких кракова, магацина и слагалишта, и свих других пристанишних зграда а такође и за магацине на железничким станицама, уступиће Друштву Држава бесплатно. Друштво ће бити обавезно да изрази потребне експропријационе планове земљишта, које му треба уступити. Потребу експропријације цени Министар Грађевина. Но за потребу пристаништа не могу бити уступљена царинска стоваришта.

Друштву ће се исто тако дозволити, да за потребу грађења и експлоатацију пристаништа и других постројења предвиђених овим статутима, сече потребну грађу у државним шумама по најнижој такси и да бесплатно вади камен, шљунак, песак и други сличан грађевински материјал у државним земљама и мајданима. Ако би се такви мајдани налазили на окружним, среским, општинским или при-

ватним земљама, држава ће имати право да те земље стално или привремено експропише и Друштву на употребу преда.

Чл. 65.

Друштво се ослобођава царине, свих споредних царинских такса, обртног и осталих пореза на увоз машинерија и машинских делова и разноврсног материјала, кога у земљи или никако, или у довољној количини нема, потребних јој за подизање и одржавање свих грађевина и инсталација намењених за грађење и експлоатацију пристаништа и осталих постројења по овоме закону.

Чл. 66.

Друштвене акције и облигације, као и само Друштво ослобођавају се у Србији од плаћања непосредне порезе, као и свих државних, окружних среских и општинских приреза на рад, који је у вези са грађењем и експлоатацијом пристаништа.

Ако су акције и облигације уписате и уплаћене у иностранству, онда ће се и такса за жигосање акција и облигација, као и сума сталне порезе, које оне плаћају на страни, унети у основни капитал грађења, а за време експлоатације у трошкове експлоатације.

Чл. 67.

Акције и облигације Друштва примаће се равноправно са државним, по уплаћеној вредности у кауцију при свима јавним надметањима. А тако исто служиће за подлогу резервних фондова акционарских друштва, поред хартија предвиђених чл. 80. закона о акционарским друштвима од 10. децембра 1896. године.

Чл. 68.

На сва постројења, како на покретна тако и на непокретна добра, држава има прећутно право залоге и она се не могу без одобрења Краљевске Владе, никоме у залогу дати.

Чл. 69.

Земљиште, које буде уступљено Друштву за цели побројане у овом закону, Друштво ће моћи употребљавати само, или уступати појединцима или Друштвима на употребу, али само у циљу операција и послова побројаних у овом Закону и у вези са прометом, прерадом приспеле и отпрљене робе.

Но Друштво неће имати права да само употребљава тако земљиште у циљу шпекулација, које немају никакве везе са његовим задатком, оно не може давати уступљено му земљиште ни другим лицима за такве шпекулације.

Државни надзор за време експлоатације.

Чл. 70.

Министар Народне Привреде одредиће наро-

читог сталног комесара, који ће вршити контролу над комерцијалним и финансијским операцијама друштва.

Чл. 71.

Овај државни орган биће дужан, да предузима све законе мере да се рачунске операције врше правилно и да се у свему извршују одредбе овога закона и наређења, издана на основи истог закона.

Комесар Министра Народне Привреде присуствоваће свима скуповима акционара, а такође може присуствовати седницама управног и надзорног одбора.

Сдлуке акционарских скупова, Управе или надзорног одбора, које су противне одредбама овога закона или друштвеним статутима, комесар ће задржати од извршења.

Чл. 72.

Ако комесар нађе да неки Друштвени чиновник ради против државних интереса, па ако се то докаже, онда је Друштво дужно по тражењу Министра Привреде, тога чиновника да уклони из службе.

Чл. 73.

Плата комесара, канцеларијски и остали трошкови падају на терет Друштва. Они се уносе у буџет Друштвени и сваке године у напред се стављају Министру Народне Привреде на расположење.

Проширење радова друштва.

Чл. 74.

Ако за време трајања ове концесије природа посла буде захтевала да се прошири круг делања Друштва, тада ће на његову молбу Краљевска Влада, по одобрењу Краљевом, моћи то учинити.

Ако би пак проширење круга делања или проширење постројења, било по сопственој иницијативи Друштва или на захтев Владе, сходно Чл. 16. захтевало увеличање друштвеног капитала, тај капитал ће се повећати издавањем облигација чије услове реализације утврдиће Краљевска Влада по одобрењу Краљевом.

Ликвидација.

Чл. 75.

У свима случајевима престанка Друштва по одредбама овога закона или случаја преноса овога Друштва на државу, поставиће се један ликвидациони одбор од пет чланова од којих два бира Српска Влада а два Друштво, петог ова четири члана.

Ликвидациони одбор има да, према одредбама овога закона, одреди узајамна права и дужности држави и Друштву једно према другоме.

Завршетак.

Чл. 76.

У свима случајевима, који нису предвиђени овим законом и на основи његовој прописаним уредбама и статутима, важиће и биће за Друштво обавезни сви постојећи земаљски закони а тако исто и они који могу бити издати за време трајања концесије

Чл. 77.

Овај закон ступа на снагу кад га Краљ потпише а обавезну силу добија када се обнародује.

ВЕСТИ.

Личне вести

Указом Њ. В. Краља од 15. фебруара ове год. постављен је у Дирекцији Срп. Држ. Железница, за инжињера друге класе г. Андреја М. Станић, инжињер треће класе Управе за Грађење; а

у Управи Сењског Рудника за инжењера друге класе г. Петар А. Илић рударски инжињер у пензији.

Нови државни путови.

На предлог Министра Грађевина и по решењу Министарског Савета, а на основи чл. 2. и 3. закона о јавним сувоземним путовима од 14. јуна 1910. године. Проглашени су за државне ови путови:

1. — Београд, Раља, Младеновац, Топола, Крагујевац, Краљево, Рашка.
2. — Београд, Смедерево, Осипаоница, Лапово, Багрдан, Јагодина, Ђуприја, Параћин, Појате, Делиград, Алексинац, Топоница, Ниш, Лесковац, Врање, Давидовац; са краком: Појате, Ђићевац, Сталаћ, Крушевац.
3. — Шабац, Коцељево, Ваљево, Коваћиско Језеро, уз Буковску реку, Косјерић, Пожега, Ивањица, Јавор.
4. — Ниш, Прокупље, Куршумлија, Преполац.
5. — Ниш, Бела Паланка, Пирот, караула Обреновац.
6. — Делиград, Ђунис, Крушевац, Трстеник, Краљево, Чачак, кроз Овчарску Клисуру, Пожега, уз Ђетињу, Ужице Мокра Гора.
7. — Лозница, Јаребице, Завлака, Осечина, уз Јадар, поред Каменичке цркве, низ реке Каменицу и Обницу, Ваљево, Мионица, Моравци, Белановица,

Шаторња, Страгари, Крагујевац, Г. Сабанта, Бунар, Јагодина, Ћуцрија, Параћин, Св. Петка, Честобродица, Луково, Бољевац, Зајечар, са краком Каменичка Црква, Каменица.

8. — Ниш, Сврљи (Дервен), Тресисбаба, Књажевац Зајечар, Салаш, Неготии.

9. — Пожаревац; Битеклија, Топоница, В. Село, Рашанац, Петровац, Ждрело, Горњачка Клисуре; Крепољин, Жагубица, Крст, Црни Врх, Брестовачка Бања, Слатина. Рготина са краком Брестовачка Бања, Метовница, Зајечар.

10. — (Београд — Смедерево) Ссипаоница, Пожаревац, Мајиловац, В. Градиште, Голубац, Брњица, Добра, Д. Милановац, Текија, Кладово, Брза Паланка, Неготин, Брегово са краком В. Градиште, Браничево, Љешничка Механа. Кучево, Благојев Камен, Мајдан Пек, низ реку Шашку, Рудна Глава, Клокочевац, Плавна, Штубик, Неготин, и краком за пристаниште у Прахову.

11. — Београд, Умка, Обреновац, Шабац, Богатић, Црна Бара, Рача.

Одсек за канализацију Града Београда одобрио је планове за канализацију ових имања:

1. Душан Пантић, Светогорска бр. 43;
2. Мих. Т. Живковић, Ломина ул. бр. 3.
3. Милева Шандоровић, Кондина ул. бр. 13.
4. Лазар Сузин, Краља Петра ул. бр. 28.
5. Др Ђ. Ј. Николић, Краљ. Наталије ул. бр. 27.
6. Милан Павловић, Рајићева ул. бр. 15.
7. Влада Недељковић, Ломина ул. бр. 29.
8. Јулијус Хиршл, Скадарска ул. бр. 25.
9. Јелка Б. Нешић, Бирчанинова ул. бр. 19.
10. Душан Л. Ђокић, Скопљанска ул. бр. 24.
11. Светозар Д. Видаковић Кнез Михајлова ул. бр. 30. и Чика Љубине ул. бр. 17.
12. Светислав Радаковић Обил. Венац ул. бр. 8.
13. Голуб С. Јањић Скопљанска ул. 9. и Дечан.
14. Живадин Живадиновић, Пајсијева ул. бр. 2.
15. Отилија С. Медина, Југовићева ул. бр. 7.
16. Петар С. Крстић, Васе Чарапића ул. бр. 16.
17. К. Стевановић, Г. Јованова ул. бр. 36.
18. Јова Милановић, Цетињска ул. бр. 10.
19. Браћа З. Поповић Г. Јевремова ул. бр. 45.

Ш Е Ф
ОТСЕКА ЗА КАНАЛИЗАЦИЈУ
Неш. М. Смиљанић

Читаоцима. План за грађење зграде за продају говеда на сточном тргу у Београду и Техничке прописе за израду исте штампали смо у 5. броју нашега листа од ове године као пример како не треба радити; без коментара; зато, што је то јасно. Ово објашњење дајемо накнадно као одговор на упитана питања.

Уредништво.

Пројектантима планова за канализацију и сопственицима имања у Београду. Одсек за канализацију често пута добија на преглед и одобрење планове по којима се поред чисто канализационих постројења, предвиђају *дозифивања или зидања сасвим нових зграда и простора.*

Међутим за ова нова зидања обично сопственици нису претходно добили надлежно одобрење од Грађевинског Одбора, те с тога могу бити кажњени за бесправно зидање. Одобрење Одсека за канализацију односи се само на чисто канализациона радове и објекте, али не и за нова зидања и дозифивања зграда за које прописано законско одобрење даје по својој надлежности само Грађевински Одбор.

С тога се пројектантима планова за канализацију и сопственицима имања препоручује, да, пре подношења планова за канализацију *прибаве за евентуална нова зидања надлежно одобрење Грађевинског Одбора,* као што прописује Грађевински Закон за град Београд, и да та одобрења при подношењу планова одсеку за канализацију покажу.

У противном овај ће Одсек планове пре сваког рада по званичној дужности слати прво Грађевинском Одбору на преглед и надлежно одобрење за нова зидања; а узимаће их у даљи поступак тек онда кад са плановима од Грађевинског Одбора добије и надлежно одобрење за зидање ново пројектованих зграда.

У исто време скреће се пажња пројектантима и сопственицима имечана чл. 40. Грађевинског Правилника за град Београд, којим се прописује да „сваки стан мора имати и свој засебан нужник“ т.ј. колико станова толико нужника. С тога пројектанти треба на плановима за канализацију да *увек и тачно означе и број станова на додичном имању и да према томе пројектују и исто толики број засебних и пројисних нужника.*

У противном и пројектанти и сопственици могу искутити законске последице за своје неправилне и незаконите поступке.

Од Одсека за канализацију Града Београда КБр. 442 од 16-II-1912 год.

Конкурс. Ради извршења ревизије целокупног регулационог плана града Београда Општина Београдска расписује конкурс за једног инжењера и два подинжињера.

По извршеној ревизији изабрана лица имала би и на даље остати у општинској служби на руковођењу послова регулације и нивелације Београда.

Плата инжењера је 4000 динара годишње, а подинжињера од 2500—3000 динара.

Пријаве треба поднети суду општине београдске најдаље до 6. марта ове године закључно, заједно са документима о школовању и проведеној пракси.

Од Суда београдске општине 21. фебруара 1912. године АБр. 3890 у Београду.

О Б Ј А В А

На основу свога решења од 2. фебруара 1912. г. ОБр. 33 а према чл. 89 закона о државном рачуноводству окружни одбор округа врањског држаће у својој канцеларији оферталну лицитацију на дан 29 двадесет деветог марта 1912 год. од 8—12 часова пре подне за израду навоза код моста преко Мораве на окр. путу између Лесковца и Власотинца.

Предричунска је сума за ову израду 16 980,51 динара.

Кауција у 1,700 динара полаже се пре почетка лицитације у готовом новцу, или у државним или државом гарантованим хартијама од вредности.

Услови за израду овога посла могу се видети сваког дана у канцеларијско време у грађевинском одељку окружног одбора округа врањског.

На лицитацију пустиће се само она лица која буду према чл. 87 закона о државном рачуноводству подобна.

На офертима назначити тачно да је оферт за израду овога посла.

Накнадне понуде неће се узимати у оцену.

Из канцеларије окр. одбора округа врањског 3 фебруара 1912 год. Бр. 446 у Врању.

ГРАЂЕВИНСКИ ИНЖЕЊЕР

Тражи место у Србији. Свршио је ческу технику у Прагу и оба државна испита положио са одличним успехом. Има обилну петогодишњу праксу— армирани (ојачани) бетон, канализације инжињерске грађевине, школе, касарне, фабрике и т. д. Стар 29. г. Способан за самостално вођење технички послова и предузећа.

Обратити се на адресу: Václav. Němeček městský inženýr,
v Jindz. Hradci—Česko

ФАБРИКА РИПАЊСКОГ ЦЕМЕНТА

има на стоваришту одличан

ПОТЛАНД и РОМАН ЦЕМЕНТ

Употреба рипањског цемента за државне грађевине, одобрена је решењем Господина Министра Грађевина од 18^{ог} окт. 1910 Бр. 8584.

Фабрика није у картелу.

Грађевинарима и Предузимачима.

Јављам да је прошле године упоредним, а свестраним испитивањем, грађевинског камена из разних мајдана у Београду, у Заводу за испитивање грађев. материјала, утврђено: Да је *Цепски камен из мојих мајдана најбољи грађевински камен у сваком погледу.*

Аранђеловачки камен издржао је притисак 1117 кгр. на један квадр. см. Рипањски 1078 а Цепски из мојих мајдана 1526 кгр. После замрзавања ни аранђелов. ни рипањ. камен није издржао ни 1000 кгр. на један кв. см. а цепски издржао је 1512 кгр. што значи да је цеп. камен са свим постојан на мразу. Изложени опиту трења. аранђел. изгубио је од своје тежине, 5.98‰ рипањски, 4.19‰; а цепски само 2.20‰. што значи: да је цеп. камен из мојих мајдана најупотребљивији за попличавање улица и за стенице и све објекте изложене већем трењу, за то су стручњаци и предложили цепски камен да га општина Београдска употреби за калдрмисање улица.

Министарство Грађевина усвојило је: да се за зидање новог двора, употреби цеп. камен, из мојих мајдана, и ако је у условима био предвиђен аранђелов. камен, за који се веровало, пре упоредног испитивања, да је бољи грађев. камен од цепског.

На свима грађевинама: на суву — зградама — и на води — мостовима, употребљени, цеп камен из мојих мајдана, показао се веома постојан; што је најачи доказ, да је цеп. камен, из мојих мајдана, најбољи грађевински камен у Србији.

Да би потрошачи грађев. камена, могли употребити камен, уз мојих мајдана, у већим количинама завешћу машинску израду, и вађење камена, средством машинских справа.

Како у мојим цеп. мајданима има извађено, неколико хиљада кубн. метара камена, међу којима има блокова, од преко 200 метара куб. у једном парчегу, од кога се могу израдити тесаници и највећих димензија; то сам у стању и за највећу грађевину, издати за кратко време сав потребан камен, рађен и ломљен.

У цеп. мајданима, као и у моме беогр. стоваришту, Караборјева 83 има већа количина рађеног камена, те ћу моћи исти давати јефтиније за 10‰ но што ма ко други продаје исти квалитет, камена сталним потрошачима камена, из мојих мајдана, као и свима предузимачима, који узму веће количине камена ломљеног и рађеног, даћу знатно јефтиније.

Ради обавештења и погодбе обратити се у Београду — или Цепу. —

Београд
Зорина 45

Ђ. Трифуновићу.

ОБЈАВА

Суд општине београдске расписује овим оферталну лицитацију за набавку 5000 куб. мет. песка за калдрмисање улица.

Личитација ће се одржати на дан 28. фебруара ове год. у згради Техничке Управе Југовића улица бр. 1.

Понуде снабдевене законом прописаним маркама (види чл. 40 зак. о таксама и Бр. 25 тарифе) морају се поднети на дан личитације до 12 часова пре подне.

Кауција је за српске поданике 2000 а за стране 4000 динара.

Накнадне понуде и телеграфске понуде неће се примати. Услови се могу видети сваког дана у канцелариско време, од 8—12 часова пре и од 2 и по до 6 часова по подне у Тех. Управи Општине Београдске саобраћајно одељење.

Из суда општине града Београда 13. фебруара 1912 год. Т. У. Бр. 553 у Београду.

ЛИЦИТАЦИЈЕ

Редни број	У израду се даје	Лицитација ће се држати	Дан лицита- ције	У часова	Предра- чунска сума	Кауција
1,	Грађење засведеног моста преко Пребрешке реке на путу Белољ-Блаце-Јанкова Клисуре.	Грађ. Одељ. Прокупље	1. марта	оферт.	9 690,22	1 000,—
2.	Грађење пошт. телегр. зграде у Зајечару.	Грађ. Одељ. Зајечар	3. „	„	71 729,00	7 180,—
3.	Набавка гвоздене конструкције за мост преко Чемернице код Прељине	Мин. Грађ. Београд	3. март.	„	—	10 000.—
4.	Набавка разног фарбарског материјала за VI одељ. Срп. Држав. железница.	Жел. Дир Београд	3. март.	„	—	1 500,—
5.	Израда пута и парцелисање новог гробља у Чачку.	Суд. Општ. Чачак	5 марта	„	11 891,20	1 200,—
6.	Израда II деонице државног пута Голубац-низ Дунав	Мин. Грађ. Београд	5. „	„	327 182,32	33 000.—
7.	Грађење пет полусталних мостова преко Кладорубе на путу Ужице-Косјерић-Ваљево.	Грађ. Одељ. Ужице	5. „	„	35 809,85	3 500.—
8,	Разбијање II парт. стена на путу Ивањица-Рашка	Грађ. Одељ. Чачак	5. „	„	22 390,68	2 240,—
9,	Оправка пограничних караула у реону Јаворске царинарнице.	„	5. „	„	16.232,09	1 630,—
10.	Оправка пограничних караула у реону Рашке царинарнице.	„	5. „	8—12	3 862,56	390,—
11,	Оправка болнице у Чачку.	„	5. „	„	353,10	35,—
12,	Израда дрвеног покривача над рушевинама манасти. Градца	„	5. „	„	4 192,87	420,—
13,	Оправка државних зграда у Мајдан Пеку.	Грађ. Одељ. Неготин	6. „	оферт.	9 394,38	950,—
14,	Грађење Чапиног моста преко Нишаве на путу Пирот-Бабина Глава.	Окр. Одбора Пирот	7. „	„	9 034,62	904,—
15,	Грађење среских зграда у Свилајенцу	Грађ. Одељ. Гуприја	8. „	оферт.	120 237,98	12 000,—
16,	Грађење нове окр. болнице у Пироту.	Грађ. Одељ. Пирот	9. март.	„	170 079,29	17 500.—
17.	Израда нове основне школе у селу Кремни.	Грађ. Одељ Ужице	10 марта	„	14 835,87	1,500—

Редни број	У израду се даје	Лицитација ће се држати	Дан лицита- ције	У часова	Предра- чунска сума	Кауција
18.	Грађење зграде за чиновничке ста- нове у Добричеву код Ћуприје.	Упр. Завода у Добричеву	10 март.	оферт.	18 637,70	1 863,—
19.	Преправка каменог моста у Па- ланци.	окр. одбор Смедерево	12. марта	„	5 223,98	1 200,—
20.	Грађење основне школе у селу Рујишту.	Грађ. Одељ. Крушевац	14 „	„	14 799,20	2 200,—
21.	Грађење нове основне школе у се- лу Салаковцу.	Грађ. одељ. Пожаревац	15. „	„	16 259,43	1 630,—
22.	Грађење стражаре и стан за ру- коваоца барутног магацина у Раљи.	у VII пешад. пуку у	16. „	„	12 171,49	1 800,—
23.	Расклапање и преношење три др- вене шупе са старог сењака на Ба- њицу.	Београду	17. „	„	17 028,37	2 555,—
24.	Грађење нове школске зграде у Рачи	Грађ одељ. Ужице	19 марта	„	34 218,42	3 400,—
25.	Израда дела Овчарског пута од Ћосића потока до Макаријеве чесме	Грађ. Одељ. Чачак	20. „	„	71 587,79	7 160,—
26.	Грађење среских зграда на Рашкој	Грађ. Одељ. Чачак	20. „	оферт.	89 338,16	8 950,—
27.	Израда каменог материјала за кал- дрмисање Београда (види оглас)	општ. суд. Београд	21. „	„	—	20 000,—
28.	Грађење једне коњушнице у гар- низону врањском.	Морав. Див. Ниш	21. „	„	15 086,51	15%
29.	Израда навоза на мосту преко Мо- раве на путу Лесковац-Власотинци.	Окр. Одбор Врање	29. март.	„	16 980,51	1 700,—
30.	Грађење зграде за марвену болни- цу у Нишу.	Морав. Див. Ниш	30. „	оферт.	12 907,21	15%
31.	Набавка разног алата и матери- јала за Управу Инжињер. Арсенала у Ћуприји (види Срп. Нов. бр. 42).	Упр. Арсен. Ћуприја	9 и 20 м.	оферт.	—	10 560,—
32.	Осигурање моста преко Мораве на путу Лесковац-Власотинци.	Окр. Одбор Врање.	3. апр.	„	103 149,84	10 320,—
33.	Грађење нове основне школе на Липи у Ужицу.	Грађ. Одељ. Ужице	3. „	„	125 392,36	12 500,—
34.	Оправка ограде, планирање дво- ришта и оправка тротоара код Лес- ковачког првостеп. суда.	Окр. одбор Врање	4. апр.	8—12	2 253,42	340,—

Власник за Удруж. Срп. Инжењ. и Архитекта Душан Божић инжењер
Одговорни уредник Јефта Т. Стефановић редовни професор Универзитета.
Штампарија К. Грегорића и Друга — Београд

